

Remissvar:

Sänk tröskeln till en god bostad (SOU 2022:14)

Finansdepartementets diarienummer: Fi2022/01157

Sveriges förenade studentkårer, SFS, har erbjudits att lämna sina synpunkter på remissen av betänkandet *Sänk tröskeln till en god bostad (SOU 2022:14)*.

SFS är överlag positiv till de förslag som utredningen presenterar. SFS har i tidigare inspel påpekat vikten av att utredningen beaktar ett studentperspektiv.¹ Det har gjorts, men inte fullt ut såsom SFS hade önskat. Exempelvis nämns studenter inte alls i kapitel 11. Förslag. Det finns dock flera förslag som är positiva för studenter. Nedan tar SFS ställning till delar av utredningens förslag.

11.1 Utredningens samlade bedömning

SFS tillstyrker utredningens samlade bedömning. SFS håller med utredningen om att bostadsförsörjning är, och bör vara, ett delat ansvar mellan stat och kommun, samt att ansvarsfördelningen behöver uppdateras. SFS anser dock att också regionerna har ett delat ansvar med stat och kommun. SFS anser att staten bör ta huvudansvaret och ställa tydliga krav på kommuner och regioner, och håller därför med utredningens bedömning om att staten tydligare behöver ta ledningen. SFS är positiv till ett gemensamt mål för det allmänna i bostadsförsörjningen. SFS är även positiv till möjligheten att tillämpa en selektiv fördelning av hyresbostäder. Här vill SFS framhäva att studenter är en sådan grupp som förtur är motiverat för i studentstäder, eftersom studenter blir antagna relativt kort inpå terminsstart och därmed ofta måste flytta med kort varsel. Detta är något som SFS har framfört i ett tidigare inspel men som utredningen inte tydligt lyfter fram.

¹ SFS, *Inspel: En socialt hållbar bostadsförsörjning*, 2020
<https://sfs.se/remisser/inspel-en-socialt-hallbar-bostadsforsorjning/>

11.2.1 En ny bostadsförsörjningslag

SFS tillstyrker utredningens förslag om en ny bostadsförsörjningslag eftersom denna ska understryka det gemensamma ansvaret för stat och kommun samt förtydliga styrningen.

11.2.2 Målet för bostadsförsörjningen och dess innebörd

SFS tillstyrker utredningens förslag om ett mål för bostadsförsörjningen. Eftersom SFS anser att också regionerna har ett delat ansvar med stat och kommun bör målet även gälla för regionerna.

11.2.3 Nationell handlingsplan för bostadsförsörjningen

SFS tillstyrker utredningens förslag om en nationell handlingsplan för bostadsförsörjningen.

11.2.4 Kommunal handlingsplan för bostadsförsörjningen

SFS tillstyrker utredningens förslag om att ersätta kommunala riktlinjer för bostadsförsörjningen med kommunal handlingsplan för bostadsförsörjningen, eftersom en handlingsplan är mer konkret och aktiv än riktlinjer. Antagandet av riktlinjer, nu handlingsplan, är en mycket viktig uppgift och SFS anser att kommunernas bostadsförsörjningsansvar borde följas upp av regeringen.

11.2.5 Ett utvecklat analysmaterial

SFS tillstyrker utredningens förslag om att den kommunala handlingsplanen ska baseras på en analys av tidigare genomförda åtgärder, utöver demografisk utveckling, marknadsförutsättningar och vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden.

11.2.6 Krav på samordning mellan kommuner

SFS tillstyrker utredningens förslag om krav på samordning mellan kommuner. Samverkan om studenters bostadsförsörjning kan exempelvis vara lämpligt mellan kommuner där det finns ett lärosäte och närliggande kommuner, eller när ett lärosäte har campus i olika kommuner.

11.2.7 Bestämmelse om att riktlinjer för bostadsförsörjning ska vara vägledande överförs till PBL

SFS har inte tagit ställning till utredningens förslag.

11.2.8 Bestämmelserna om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag flyttas men ändras inte i sak

SFS har inte tagit ställning till utredningens förslag.

11.2.9 Bestämmelserna om kommunalt stöd till boendet överförs till den nya bostadsförsörjningslagen

SFS har inte tagit ställning till utredningens förslag.

11.2.10 Ett råd för socialt hållbar bostadsförsörjning

SFS tillstyrker utredningens förslag om att inrätta ett råd för socialt hållbar bostadsförsörjning vars syfte är att tydliggöra det gemensamma ansvaret och skapa ett forum för att diskutera och utveckla åtgärder för bostadsförsörjning och villkoren för de individer vars bostadsbehov inte tillgodoses på bostadsmarknaden.

11.2.11 Överenskommelse mellan regeringen och SKR

SFS har inte tagit ställning till utredningens förslag.

11.3.1 Tydligare förutsättningar för kommunala bostadsförmedlingar att tillämpa reservationer och större utrymme för förturer

SFS tillstyrker utredningens förslag om att införa tydligare förutsättningar för kommunala bostadsförmedlingar att tillämpa reservationer och större utrymme för förturer. SFS anser här att studenter är en sådan grupp där reservationer och förtur kan behöva tillämpas vid behov. Som tidigare nämnt blir studenter antagna relativt kort in på terminsstart och måste därmed ofta flytta med kort varsel, vilket gör att de inte har samma möjlighet att få bostad genom ordinarie kösystem. Detta är något som SFS har framfört i ett tidigare inspel, men som utredningen inte tydligt lyfter fram.

11.3.2 En generell avgiftsrätt för kommunal bostadsförmedling

SFS **tillstyrker** utredningens förslag om en generell avgiftsrätt för kommunal bostadsförmedling.

11.3.3 Hyresvärdars tillträdeskrav på nya hyresgäster regleras

SFS **tillstyrker** utredningens förslag om reglering av hyresvärdars tillträdeskrav på nya hyresgäster. SFS har i sitt inspel till utredningen påpekat att det vid flera tillfällen runt om i Sverige har avslöjats att bostadsbolag aktivt valt bort att hyra ut bostäder till personer, bland annat på grund av deras etniska bakgrund. SFS är därför positiv till att hyresvärdars krav ska vara motiverade, det vill säga ha ett berättigat syfte och vara lämpliga samt nödvändiga för att uppnå syftet, för att undvika diskriminering.

11.3.4 Hyresvärdar ska på begäran lämna uppgifter om tillträdeskrav

SFS **tillstyrker** utredningens förslag om att hyresvärdar ska informera bostadssökande om vilka krav som gäller för att få teckna hyreskontrakt.

11.3.5 Kommuner ska tillhandahålla hyresgarantier

SFS **har inte tagit ställning** till utredningens förslag.

11.3.6 Hyresgarantierna fokuseras på barnfamiljer

SFS **har inte tagit ställning** till utredningens förslag.

11.3.7 Uppdrag till Boverket att vägleda i fråga om hyresgarantier

SFS **har inte tagit ställning** till utredningens förslag.

11.4.1 En konkurrenskraftig allmännytta

SFS **har inte tagit ställning** till utredningens förslag.

11.4.2 Enklare och snabbare för statliga myndigheter att överlåta statlig mark som de förvaltar

SFS tillstyrker utredningens förslag om att statens mark, när så är lämpligt, enklare och snabbare ska kunna ställas till förfogande för en kommun som behöver den för bostadsförsörjningsändamål. SFS har tidigare framfört att en viktig del i statens främjande av nybyggnation är en aktiv markpolitik, vilket betyder att staten upplåter mark för byggande av bostäder om den lämpar sig till det och inte behövs till något annat.

11.4.3 Tydligare koppling mellan kommunens bostadsförsörjningsarbete och dess markanvisningar

SFS tillstyrker utredningens förslag om en tydligare koppling mellan kommunens bostadsförsörjningsarbete och dess markanvisningar. SFS har tidigare framfört att genom kommunernas planmonopol blir deras agerande en nyckel för att skapa förutsättningar för bostadsförsörjningen. SFS anser att kommunerna, precis som staten, måste ta ett stort ansvar för att bedriva en aktiv markpolitik och planera för att bostäder byggs för hela befolkningen i kommunen. Här anser SFS exempelvis att kommunerna bör öronmärka mark för hyresrätter.

11.4.4 Tydligare riktlinjer gör det möjligt för fler att bidra till en hållbar bostadsförsörjning

SFS tillstyrker utredningens förslag om tydligare kommunala riktlinjer för markanvisningar.

11.4.5 Vägledning och metodstöd till kommuner för en socialt hållbar bostadsförsörjning genom aktiv markpolitik

SFS tillstyrker utredningens förslag om att regeringen ger Boverket i uppdrag att ta fram en vägledning och metodstöd. SFS är överlag positiv till att staten ger kommuner verktyg som kan anpassas efter lokala behov.

11.4.6 Utvidgad förordning om stöd till byggemskaper

SFS har inte tagit ställning till utredningens förslag.

11.4.7 Verksamhetsbidrag till intresseorganisationer som främjar användardrivet idéburet bostadsbyggande

SFS har inte tagit ställning till utredningens förslag.

11.4.8 Statligt toplån på landsbygden behövs

SFS har inte tagit ställning till utredningens förslag.

Oskar Mattsson Wiik
Vice ordförande
oskar.m.wiik@sfs.se
070-545 75 57

Mathilda Fredriksson
Politisk sekreterare
mathilda.fredriksson@sfs.se
076-544 01 02